

OKRESNÁ PROKURATÚRA SPIŠSKÁ NOVÁ VES
Elektrárenská 1, 052 01 Spišská Nová Ves 1

Obec Markušovce
Michalská 51

053 21 Markušovce

Obecný úrad MARKUŠOVCE	
Došlo dňa: 1199/2019 1 JÚN 2019	
Číslo:	RZ:
Prílohy:	RH-LU:
	Vybavuje: p. P. PRANKO

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 125/19/8810-3

Vybavuje
Mgr. Gadová

Spišská Nová Ves
7.6.2019

Podľa § 23 ods. 1 a § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti **Všeobecne záväznému nariadeniu obce Markušovce č. 1/2012 o verejnom poriadku na území obce Markušovce zo dňa 17.7.2012** a to z dôvodu porušenia ustanovení § 2b ods. 1, § 6 ods. 1, § 13 ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), ust. § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“), ust. § 53 zákona č. 58/2014 Z.z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z.z.“)

a

v zmysle § 23 ods. 2 písm. f) zákona o prokuratúre **navrhujem**

1/ **prerokovať tento protest** prokurátora na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva,

2/ **zrušiť § 2 písm. b), § 6, § 7, § 11 ods. 1, ods. 2** napadnutého Všeobecne záväzného nariadenia obce Markušovce č. 1/2012 o verejnom poriadku na území obce Markušovce zo dňa 17.7.2012.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o prokuratúre protest proti všeobecne záväznému právnomu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, **je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť** alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. **O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.**

Podľa § 27 ods. 5 zákona o prokuratúre Ak orgán verejnej správy nevyhovie protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. správneho súdneho poriadku prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci previerkovej činnosti prokuratúry zameranej na zistenie, či majú obce/mestá prijaté všeobecne záväzné nariadenia o čistote a poriadku, bolo zistené, že obec Markušovce takéto všeobecne záväzné nariadenie má prijaté.

Obecné zastupiteľstvo v obci Markušovce na svojom zasadnutí konanom dňa 17.7.2012 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie číslo 1/2012 o verejnom poriadku na území obce Markušovce. Na zasadnutí obecného zastupiteľstva bolo prítomných 8 poslancov z celkového počtu 11 poslancov obecného zastupiteľstva, pričom za prijatie návrhu hlasovali všetci prítomní poslanci.

Z hľadiska legislatívneho procesu prijímania nariadenia neboli zistené zo strany obce Markušovce žiadne nedostatky, avšak samotný obsah Všeobecne záväzného nariadenia číslo 1/2012 o verejnom poriadku na území obce Markušovce zo dňa 17.7.2012 (ďalej len „VZN“) je rozpore so zákonmi Slovenskej republiky.

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení **obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami**, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, **vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach.** Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi,

medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, **štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.**

Podľa článku 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, **každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.**

Podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, povinnosti možno ukladať a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd, b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 3 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 68 Ústavy Slovenskej republiky vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenie.

Podľa čl. 71 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia.

Normotvorná právomoc samosprávy priznaná jej Ústavou Slovenskej republiky v čl. 68 a 71 ods. 2, nie je nezávislá od ostatných ustanovení Ústavy Slovenskej republiky, ktoré obec pri jej výkone musí rešpektovať. Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: I ÚS 56/00 vyplýva, že **pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce ukladajú povinnosti fyzickým a právnickým osobám, aj pôvodná normotvorná pôsobnosť obce je limitovaná vyššie uvedeným čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.** Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: III. ÚS 100/02 zo dňa 30.1.2003, pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti zákonom, na základe zákona alebo v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd vyplývajúceho z čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, **nemôže byť vo všeobecne záväznom nariadení uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone, resp. ktorú nemožno zo zákona odvodiť.** Nerešpektovanie uvedeného príkazu Ústavy by znamenalo negáciu zvrchovanosti zákona a tým popretia samotného princípu právneho štátu. Preto pri ukladaní povinnosti je potrebné rešpektovať zákonné medze, nakoľko povinnosti možno ukladať len v medziach zákona.

Obec si v **§ 2 písm. b) VZN** upravila definíciu verejného priestranstva, táto definícia je však **v rozpore s definíciou verejného priestranstva upravenou v ust. § 2b ods. 1 zákona o obecnom zriadení a teda aj v rozpore s ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.**

Podľa § 2b ods. 1 zákona o obecnom zriadení, verejné priestranstvo je ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý bez ohľadu na vlastnícke vzťahy slúži na všeobecné užívanie, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

V § 6 VZN obec upravila povinnosti užívateľov priľahlej nehnuteľnosti odstraňovať závady v schodnosti chodníkov, pokiaľ tieto vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom. Takáto povinnosť vyplývala z ust. § 9 ods. 2 cestného zákona, v zmysle ktorého závady v schodnosti chodníkov priľahlých k nehnuteľnosti,

ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prietáhov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom. Tento stav však platil iba do 19.5.2018. Dňa 14.3.2018 bol prijatý zákon č. 106/2018 Z.z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa s účinnosťou od 20.5.2018 zmenilo ust. § 9 ods. 2 cestného zákona a prenesenie povinnosti odstraňovať závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti a najmä zodpovednosti za škodu, ktorá vznikla ako dôsledok závady v schodnosti na prilahlých chodníkoch na vlastníkov, správcov alebo užívateľov prilahlých nehnuteľností, ktorí nie sú vlastníkmi komunikácie, už nie je možné. Obec však na túto zmenu cestného zákona nereagovala. **Tým sa ust. § 6 VZN dostalo do rozporu s ust. § 9 ods. 2 cestného zákona a teda aj s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.**

Podľa § 9 ods. 2 cestného zákona účinného od 20.5.2018, závady v schodnosti miestnych komunikácií určených pre chodcov alebo v schodnosti chodníkov sú bez prietáhov povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií.

Podľa § 9 ods. 2 cestného zákona účinného do 19.5.2018, závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdnych úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvisle zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez prietáhov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

V § 7 VZN si obec upravila používanie zábavnej pyrotechniky. Normotvornu pôsobnosť obcí v čase prijímania napádaného VZN vymedzovalo ustanovenie § 36g ods. 5 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. Dnešná právna úprava obsiahnutá v ust. § 53 zákona č. 58/2014 Z.z. síce opätovne umožňuje obci prijať nariadenie v oblasti zábavnej pyrotechniky, avšak ust. § 7 VZN sú s touto úpravou v rozpore.

Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 58/2014 Z.z., **obec môže z dôvodu ochrany verejného poriadku všeobecne záväzným nariadením obmedziť alebo zakázať používanie pyrotechnických výrobkov kategórie F2, F3, P1 a T1** na území obce alebo v jej častiach nad rámec obmedzenia podľa odseku 3.

Podľa § 53 ods. 3 zákona č. 58/2014 Z.z., používať pyrotechnické výrobky kategórie F2 a F3 **možno len v období od 31. decembra príslušného kalendárneho roka do 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka**, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 53 ods. 4 zákona č. 58/2014 Z.z., používať pyrotechnické výrobky kategórie F2 a F3 v období od 2. januára do 30. decembra príslušného kalendárneho roka možno iba s predchádzajúcim súhlasom obce na základe písomnej žiadosti o súhlas na použitie pyrotechnických výrobkov kategórie F2 a F3. Žiadosť podľa predchádzajúcej vety musí byť podaná najneskôr desať pracovných dní pred plánovaným použitím a musí obsahovať

a) meno, priezvisko a adresu trvalého alebo prechodného pobytu, ak ide o fyzickú osobu, názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu, a v prípade, že pyrotechnické výrobky priamo použije iná osoba ako žiadateľ, aj meno, priezvisko a adresu trvalého alebo prechodného pobytu tejto osoby, ak ide o fyzickú osobu, alebo názov a sídlo, ak ide o právnickú osobu,

b) dátum a miesto použitia pyrotechnických výrobkov, kategóriu a druh pyrotechnických výrobkov spolu s uvedením času predpokladaného začiatku a predpokladaného trvania používania.

V § 11 ods. 1 VZN si obec upravila kontrolu dodržiavania nariadenia v znení „*Kontrolu dodržiavania tohto nariadenia sú oprávnení vykonávať poverení pracovníci*

obce Markušovce a hlavný kontrolór obce“. Zákonné zmocnenie však chýba. K uvedenej úprave uvádzam, že plnenie povinností vyplývajúcich z nariadenia môžu kontrolovať iba tie orgány obce alebo tie subjekty, ktorým takéto právo dáva zákonná úprava a v nariadení nemožno zmocniť ľubovoľný subjekt na výkon takejto činnosti. To isté sa týka aj oprávnenia starostu, resp. primátora vo vzťahu k prípadnému zmocneniu zamestnanca, alebo inej osoby na výkon kontroly. Vyplýva to zo samotnej podstaty nariadenia ako normatívneho aktu regionálnej povahy, teda právneho aktu s účinkami pôsobnosti v konkrétne vymedzenom regióne a voči konkrétne určeným subjektom a to hranicami obce, ktorého realizáciu a dodržiavanie je možné kontrolovať iba zákonom vymedzeným spôsobom. **Úprava subjektov v § 11 ods. 1 VZN, ktorí majú vykonávať kontrolu nad dodržiavaním nariadenia bola preto prijatá nad rozsah zákonného zmocnenia a teda v rozpore s ust. § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.** Uvedené je potrebné zvýrazniť napríklad aj tým, že hlavnému kontrolórovi prináleží toto právo kontroly podľa § 18d ods. 1 zákona o obecnom zriadení a to bez ohľadu na to, či je na to v nariadení zmocnený. Obdobné oprávnenie kontrolovať dodržiavanie nariadenia prináleží tiež obecnej polícii podľa § 3 ods. 1 zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov ak je zriadená. Úprava mimo dovoleného rámca zákona je však neprípustnou „tvorivou činnosťou“ samosprávy prijatej bez zákonného zmocnenia, resp. nad rozsah zákonného zmocnenia.

V § 11 ods. 2 VZN si obec upravila sankcie nasledovne:

Starosta obce môže za porušenie ustanovení tohto nariadenia právnickým a fyzickým osobám oprávneným na podnikanie uložiť pokutu až do výšky 6.638,--€ v zmysle §-u 13 ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vo vzťahu k tomuto ustanoveniu VZN predovšetkým uvádzam, že ust. § 13 ods. 9 zákona o obecnom zriadení upravuje platové pomery starostu, **v tejto časti je preto VZN v rozpore s § 13 ods. 9 zákona o obecnom zriadení a teda aj s § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení.** Obec do predmetného § VZN vlastne prevzala úpravu správnych deliktov zo zákona o obecnom zriadení – ust. § 27b, pričom správneho deliktu sa môže dopustiť právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ. V zmysle tohto ustanovenia, ak právnická osoba, alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie poruší všeobecne záväzné nariadenie obce, resp. neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie obce, alebo ak znečistí verejne priestranstvo alebo odkladá veci mimo vyhradených miest dopustí sa správneho deliktu, za ktorý obec uloží pokutu do 6.638,-- €.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujem Všeobecne záväzné nariadenie obce Markušovce č. 1/2012 o verejnom poriadku na území obce Markušovce zo dňa 17.7.2012 **zrušiť v rozsahu § 2 písm. b), § 6, § 7, § 11 ods. 1, ods. 2.**

Mgr. Katarína Gadová
prokurátorka

